

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

a judecat în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor căilor ferate a frontului nord-vest din 23 decembrie 1943, în cauza penală în privința lui:

Muntean Nicolai Fomici, născut în anul xxxx, originar din or. xxxx, RSSM, fără antecedente penale,

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor căilor ferate a frontului nord-vest din 23 decembrie 1943, Muntean Nicolai a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 7 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Muntean Nicolai a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și având atitudine ostilă față de puterea sovietică, în perioada martie 1942- septembrie 1943, a desfășurat agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale, îndreptată spre discreditarea regimului existent în URSS. Inculpatul a lăudat viața muncitorilor și țăranilor din Moldova până la instaurarea regimului sovietic, a criticat condițiile de viață ale popoarelor din URSS și presa sovietică, a răspândit calomniile defetiste în războiul Uniunii Sovietice împotriva Germaniei naziste.

3. La 15 mai 2017, Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al

trupelor căilor ferate a frontului nord-vest din 23 decembrie 1943 în privința lui Muntean Nicolai, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, nu a fost stabilit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului, deoarece afirmațiile lui conțineau chemări la lichidare, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare;

- a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Muntean Nicolai, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatei la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”, de aceea condamnarea lui Muntean Nicolai pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și având

atitudine ostilă față de puterea sovietică, în perioada martie 1942-septembrie 1943, a desfășurat agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale, îndreptată spre discreditarea regimului existent în URSS, prin faptul că a lăudat viața muncitorilor și țăranilor din Moldova până la instaurarea regimului sovietic, a criticat condițiile de viață ale popoarelor din URSS și presa sovietică, a răspândit calomnii defetiste în războiul Uniunii Sovietice împotriva Germaniei naziste, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Muntean Nicolai, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al trupelor căilor ferate a frontului nord-vest din 23 decembrie 1943, în cauza penală în privința lui Muntean Nicolai, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 30 mai 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun